29.11.23.

7-А-Б

Всесвітня історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Практична робота. Замок. Рицарські традиції.

Мета уроку: характеризувати життя лицарів і селян; описує феодальний замок, застосовувати і пояснювати на прикладах поняття та терміни за темою; самостійно аналізувати свою роботу на уроці, давши відповіді на конкретні запитання.

Актуалізація опорних знань

Еврістична бесіда

- 1. Дайте визначення понять: «суспільний стан», «феодалізм». Назвіть три стани середньовічного суспільства.
- 2. Яку роль у житті селян відігравала громада?
- 3. Як називається релігійна організація християн? Оцініть її роль у становленні середньовічного суспільства.
- 4. Як ви розумієте вислів: «Васал мого васала не мій васал»?

Мотивація навчальної діяльності

Давайте здійснимо уявну подорож до середньовічного замку, де жили лицарі. А також до середньовічного села. Закрийте будь-ласка очі і поміркуйте, як ви уявляєте собі ці два місця? Як думаєте чи рівні за своїм матеріальним становищем були селянин і феодал?

Поміркуємо.

- 1. Навіщо був рицарю замок?
- 2.3 яких матеріалів він був побудований?
- 3. Навіщо в замку башти?

Вивчення нового матеріалу

Робота з поняттями (запишіть)

Замок – укріплене житло, фортеця феодала за часів середньовіччя.

Фортеця – фортифікаційна споруда. Укріплений пункт оборони.

Лицар – воїн-феодал, який ніс військову службу для свого сеньйора.

Кодекс честі – зведені правила поведінки, які офіційно має дотримуватись середньовічний лицар.

Лицарський турнір - це військове змагання рицарів у силі та вправності.

Герб – відмітній знак роду феодала.

Девіз - короткий вислів, що пояснював зміст герба.

Робота з візуальними джерелами

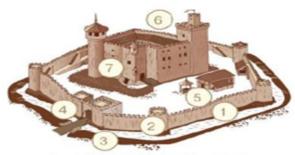
Замок Лідс, Велика Британія Кінець XII ст.

Кам'янець-Подільська фортеця, Україна, XIV ст.

Синтез думок. Розгляньте ілюстрації. Які складові мав кожен замок?

Феодальний замок

1 — оборонний мур; 2 — вежа;
3 — рів із водою; 4 — ворота;
5 — внутрішній двір; 6 — донжон;
7 — житлові приміщення

Головні функції феодальних замків з передмістями:

- воєнні (засіб контролю над територією, центр воєнних операцій),
- адміністративно-політичні (адміністративний центр навколишньої території, місце, де концентрувалось політичне життя країни),
- житлові (місце проживання поважних осіб та великих землевласників).

1 — оборонний мур; 2 — вежа; 3 — рів із водою; 4 — ворота; 5 — внутрішній двір; 6 — донжон; 7 — житлові приміщення.

Хвилинка відпочинку. Гімнастика для очей https://youtu.be/u fLRqqJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

Лицарські турніри - військове змагання лицарів у середньовічній Західній Європі. Імовірно, турніри почали проводитись з другої половини XI століття. Батьківщина турнірів — Франція.

Лицарський закон наказував так:

- 1. Будь завжди приготований, завжди при зброї, крім хіба нічного відпочинку.
- 2. До чого б ти не брався, прагни здобути честь і добре ім'я своєю чесністю.
- 3. Обороняй убогих і немічних.
- 4. Допомагай тим, що самі оборонитися не можуть.
- Не роби нічого такого, що завдає комусь шкоди чи зневаги.
- 6. Будь готовий обороняти свою батьківщину.
- 7. Охотніше працюй за честь, ніж за зиск.
- 8. Ніколи не ламай своєї обіцянки.
- 9. Честь батьківщини борони своїм життям.
- Краще чесно помри, ніж маєш ганебно жити.

Робота з підручником (стор.53).

З'ясуйте поняття рицарська література, її різновиди.

Робота з першоджерелами

Свідчать документи

Повинності селян

Вульфард — людина залежна, дружина ж у нього — вільна, її звуть Ермоарою, у них троє дітей. Має ця людина одну ділянку землі, що складається з ріллі, виноградника та лугу. Він має сплачувати військовий збір за те, що пасе свою худобу на монастирському лузі, ще три міри й одне порося. За свою землю він зобов'язаний орати на панському полі. Повинен збирати хліб у полі, рубати для пана ліс, возити хліб і ліс на панський двір, працювати на цьому дворі скільки накажуть. Крім цього, він повинен давати панові щороку три курки, 15 яєць. Якщо йому накажуть везти вино, він зобов'язаний це виконати... І на лузі накосити сіна.

1. Визначте основні повинності селянина.

 Що спільного й відмінного в становищі залежного селянина і раба часів Стародавнього Риму?

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Перегляньте відео: https://youtu.be/-GDcHCBSbIE

Бесіла

- 1. Чому в тогочасному суспільстві вміння майбутнього рицаря гарно їздити верхи і володіти зброєю цінувалося більше, ніж вміння читати і писати?
- 2. Чому замки стали центром влади феодала, що приваблювало до них купців та торговців, як це сприяло появі тут міста
- 4. У чому сенс життя рицаря? Як приймали до рицарів?
- 5. Яка головна причина зведення замків?
- 6. Порівняйте вигляд замка у X ст. і з XI ст.
- 7. Які «правила війни» були встановлені рицарями? Для чого вони їх запровадили?
- 8. Що встановлював «кодекс честі»? Чи завжди рицарі були «куртуазними»?
- 9. Чим харчувалися селяни?

Домашнє завдання:

- Прочитати § 11
- Складіть опис Середньовічного замку (10-15 речень).

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!